

ŽENIJNÍ ZABEZPEČENÍ ovr V ÚTOČNÉM BOJI

V článku rozeberu hlavní úkoly ženijního zabezpečení ovr a zevšeobecněním některé zkušenosti z divizního taktického cvičení, při němž byl tento úkol prakticky procvičován. Pokud jde o normy, vycházím ze zkoušky u naší divize v listopadu 1965.

Cílem ženijního zabezpečení bojové činnosti ovr v útočném boji je zabezpečit jeho přesun a maximální ochranu obsluh a bojové techniky před účinky ZHN nepřitele.

Z tohoto cíle vyplývají hlavní úkoly ženijního zabezpečení ovr:

1. **Průzkum komunikací a nového prostoru bojového rozmístění.** Půjde o průzkum komunikací s důrazem na únosnost silničních objektů, o zjištění maskovacích podmínek jak za přesunu, tak hlavně v prostoru bojového rozmístění, o zjištění možnosti a nutnosti zatarasování nebezpečných směrů v novém prostoru bojového rozmístění a možnosti využití teré-

nu z hlediska jeho přirozených vlastností ochrany proti ZHN nepřitele.

Tyto úkoly plní podrobný ženijní průzkum.

K podrobnému ženijnímu průzkumu za-
čleňujeme do rekognoskační skupiny ovr zpravidla 1 ženijní družstvo s nutnými prostředky a materiálem z přidělené ženijní čety. Úkoly podrobného ženijního průzkumu stanoví velitel (NŠ) ovr současně s úkoly rekognoskační skupině podle pokynů štábu divize.

Důležitý je včasný průzkum záložního prostoru bojového rozmístění. Průzkum musí nepřetržitě pracovat s časovým předstihem (2–3 hod.) před hlavními silami ovr, zvláště v terénu s nedostatkem příjezdových cest, se špatnými maskovacími a ochrannými vlastnostmi terénu, předpokládanou aktivní činností nepřitele apod.

K předběžnému ženijnímu průzkumu používá štáb divize mapy (zpravidla velkého měřítka — 50 000 nebo 25 000), letecké snímky, popř. vrtulníky.

2. **Zabezpečení přesunu ovr do nového prostoru bojového rozmístění a jeho zaujetí**

Oddíl vojenských raket se bude přesunovat zpravidla po jedné ose na směr hlavního úderu divize, za pluky 1. sledu divize.

Ženijní zabezpečení tohoto úkolu spočívá v průzkumu komunikací (cest) a nutné jejich úpravě.

Požadavky na cesty k přesunu ovr:

- maximální sklon 10–15°,
- poloměr oblouku nejméně 15 m,
- šířka silnice v rovině 6,5 m, v oblouku minimálně 8,5 m,
- únosnost cesty, objektů 35–40 t,
- podjezdová výška 4,5 m.

Ovr se přesunuje zpravidla na směr hlavního úderu divize za jejím 1. sledem. Proto bude maximálně využívat divizní komunikace zpravidla upravené OZP divize.

Jeden z rozhodujících úkolů ženijního zabezpečení je zabezpečit přesun ovr do nového prostoru a jeho zaujetí. Tento úkol bude plnit z větší části posilová ženijní jednotka.

Cvičení potvrdilo, že D-271 s T-141 a podvalníky jsou k zabezpečení pohybu ovr zcela nevyhovující. Tato technika nestačí svou rychlostí přesunu (průměrně 15–20 km/h) technice ovr. Při zajištění do prostoru rozmístění, zvláště v těžším terénu, je proto nutné D-271 s podvalníky složit a do stanoveného prostoru rozmístění ovr dopravit je po vlastní ose, což je vzhledem k požadavkům (rychlost) nevhodné. V těžkém terénu bylo nutné volit

k přesunu D-271 zvláštní (vedlejší) komunikaci, protože nestačil tempu přesunu, což bylo hlavně z hlediska velení a pružného použití D-271 v průběhu bojové činnosti velmi nevýhodné. K zabezpečení pohybu je tedy daleko výhodnější a výkonnější nový ženijní stroj DOK. Při práci na místě se však D-271 plně osvědčil a svou výkonností se v podstatě vyrovnal DOK (mimo těžkou kamenitou půdu).

Prostor bojového rozmístění je proto výhodné volit poblíž komunikace s využitím únosných polních cest, přirozených ochranných a maskovacích vlastností terénu, aby ženijní úprava a potřebný čas byly minimální.

Ženijní zabezpečení zaujetí nového prostoru bojového rozmístění spočívá v průzkumu, prověření na přítomnost min a nástrah a ve vytyčení prostorů pro jednotlivé prvky bojové sestavy ovr.

Odtařování bude jen v nejnужnějším rozsahu na komunikacích a v jednotlivých prostorech rozmístění prvků bojové sestavy ovr. Tento úkol bude plnit přidělená ženijní jednotka přímo zabezpečující činnost ovr. Posilová ženijní jednotka nemůže proto postupovat přímo v sestavě (na čele sestavy) ovr, ale s časovým předstihem 1—2 hodin před sestavou ovr.

Ženijní jednotka, určená k úkolům v rekognoskační skupině, podílí se na odtařování jen v rozsahu nutném k zabezpečení své vlastní činnosti. Její činnost bude hlavně spočívat ve vytyčení příp. zaminovaných úseků a jejich označení.

Rekognoskační skupina musí pracovat s časovým předstihem 2—3 hodin před sestavou ovr.

Velmi důležité je spolehlivé spojení rekognoskační skupiny, v níž je začleněno 1 ženijní družstvo, s velitelstvím ovr k průběžnému podávání zpráv o výsledku průzkumu a možné změně úkolu v průběhu jeho plnění.

3. Zabezpečení pohybu (manévru) uvnitř prostoru bojového rozmístění

Oddíl vojskových raket bude rozmístěn na ploše 24—30 km². K jeho činnosti bude nutné prozkoumat, vytyčit a v nutném rozsahu upravit podélné cesty, příčné cesty na úrovni vyčkávacích postavení baterií, cesty do startovacích postavení a ostatní cesty k zabezpečení činnosti uvnitř prostoru bojového rozmístění. (Viz přílohu 1.)

Prostory, které vyžadují úpravu nebo zpevňování komunikací (cest) nejsou k rozmístění a manévru ovr výhodné.

4. Ochrana prostoru bojového rozmístění před účinky ZHN nepřítele, pozemním nepřítelem a výsadkem

Ženijní zabezpečení tohoto úkolu spočívá ve vybudování prostoru, využití terénu a v maskovacích opatřeních. Prostor bojového rozmístění zásadně neumísťujeme blízko důležitých objektů, které mohou být cílem jaderného napadení.

Ženijní opatření je nutné v takovém rozsahu, aby živá síla a bojová technika byla zabezpečena v okruhu 1000—2000 m při vzdušném výbuchu nálože 20 kt. To vyžaduje zříditi okopy pro obsluhy, osádky, odpalovací zařízení, spojovací techniku a vozidla, která slouží k velení a řízení palby, budovat VS a postavení technické baterie.

Současné s budováním prostoru bojového rozmístění je bezpodmínečně nutné maskovat.

Možný postup prací uvádím na grafikonu podle zkušeností a praktickým budováním polygonu pro ovr našeho svazku a podle zkušeností z divizního taktického cvičení (příloha 2).

V rozsahu prací v grafikonu počítám prakticky se 100% vybudováním prostoru bojového rozmístění ovr s plným využitím ženijní techniky, trhavin a s časově účinným využitím terénu (u menší a méně důležité techniky).

Prostor bojového rozmístění budouji prakticky všechny jednotky ovr. Přidělená ženijní jednotka, která musí zahájit budování prostoru bojového rozmístění předem (proto časový předstih před ovr 1—2 hodiny) uskutečňuje speciální ženijní práce s trhavinami a ženijními stroji, složitější maskování, v nutném případě upravuje nebo zpevňuje a rozšiřuje krátké úseky cest.

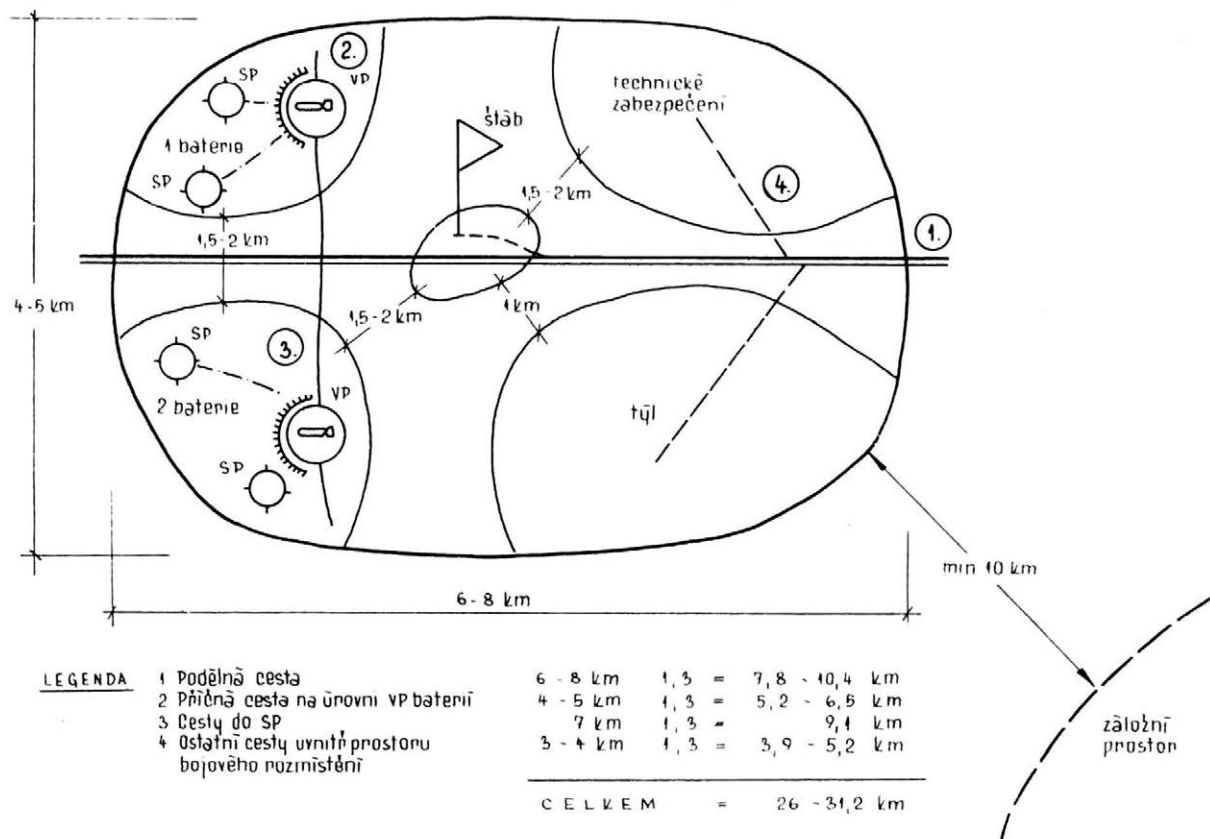
Zkušenosti ukázaly, že vhodné použití trhavin, zvláště v těžké půdě, značně urychlí ženijní budování prostoru. Nový ženijní stroj (DOK), opatřený lžicí, je velmi výkonný, zvláště v těžké půdě kamenité, kde jeho normy jsou o 20—30 % vyšší než u stroje stejného typu opatřeného radlicí a buldozeru, zavedeného dosud ve výzbroji naší armády.

Velké přednosti DOK proti buldozeru vynikly při odstraňování velkého lesního závalu a zvláště pak při zabezpečení pohybu ovr. Zavedením této techniky do výzbroje naší armády se možnosti ženijního zabezpečení dále zlepšují a z kvalitní.

Z grafikonu prací dále vyplývá, že solidní ženijní vybudování prostoru bojového rozmístění ovr vyžaduje asi 12 hodin času (při dosud předpokládaném zesílení

ROZSAH CEST V PROSTORU BOJOVĚHO ROZMÍSTĚNÍ

PŘÍLOHA 1

ROZSAH PRACÍ PŘI ÚPLNÉM VYBUDOVÁNÍ PROSTORU BOJOVÉHO ROZMÍSTĚNÍ JEDNÉ BATERIE DIVIZNÍHO OVR.

Příloha 2

Síly a prostředky : 1 ŽŽ, 1 D 271, 1 D 030, 1 PZV, TNT, ženíjní nářadí

Poř. čís.	Prvek bojové sestavy	Druh objektu	Nasazený stroj	Potřeba TNT v kg	Počet hodin																Obsah v m ³	Půda	Poznámka
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
1.	Vyčkávací postavení	a. Okop pro tank	1 D 271	80																128	Těžká, kam.	na výhoz	
		b. Okop pro ša V3S	1 D 271	80																106	"	"	
		c. Okop pro T 805	1	50																40-50	"	"	
		d. PROBA	1	50																50	Těžká, kam.	na výhoz	
		e. Okop pro obsluhu velký	1 D 030																	23			
		f. Okop pro obsluhu malý	1 D 030																	14			
		d. Okop pro GAZ (topo)	1																			využít terén	
2.	Startovací postavení č. 1	a. Okop pro ša V3S	1 D 271	30																98	Kamenitá	Hluchý podkop (2/5 N)	
		b. Úprava palebné pláně	1 D 271																	23	Těžká, hlin.	"	
		c. Okop pro obsluhu velký	1 D 030																14	"	"		
		d. Okop pro obsluhu malý	1 D 030																50	Těžká, hlin.	na výhoz		
		e. PROBA	1 D 030	50																			
3.	Startovací postavení č. 2	a. Okop pro ša V3S	1 D 271	30															98	Kamenitá	Hluchý podkop (2/5 N)		
		b. Úprava palebné pláně	1 D 271																	23	Těžká, hlin.	"	
		c. Okop pro obsluhu velký	1 D 030																14	"	"		
		d. Okop pro obsluhu malý	1 D 030																50	Těžká, hlin.	na výhoz		
		e. PROBA	1	50																			
4.	VS ovr	a. Okop pro ša V3S	1 D 271	80																98	Hlinitá	na výhoz	
		b. Okop pro T 805	4	60-80																40-50	"	50% využít ter	
		c. Okop pro GAZ	3																			využít terénu	
		d. Okop pro V3S	2 D 030	160																92	Hlinitá	na výhoz	
5.	Postavení čtz	a. Okop pro přepravník	1 D 271	105																	202	Hlinitá	na výhoz
		b. Okop pro BSC 4	1 D 030	80																120	"	"	
		c. Okop pro tank	1 D 271	80																	120	"	na výhoz
		d. Okop pro T 805	1 D 030	15																	40-50	Hlinitá	Hluchý podkop (2/5 N)
6.	Postavení týlu	a. Okop pro V3S	3	240																			na výhoz

POZNÁMKA : 1. Mimo uvedené práce je nutné počítat a) s úpravou, rozšířením a vytýčením příjezdových komunikací

b) s úkoly maskování (plní zpravidla jednotka ovr)

c) se zesílením mostů (min. na 35-40 t).

2. Rozsah vybudování vyčkávacího postavení a startovacího postavení pro 2. baterii je stejný jako pro 1. baterii.

3. Vždy počítáme se záložním prostorem bojového rozmístění (tento minimálně prozkoumat s důrazem na komunikace).

4. Úkoly označené v grafikonu čárkovaně plní přidělené ženíjní jednotka nebo obsluha (osádka) pomocí trhavin a ženíjního nářadí (ručně).

5. PZV uskutečňuje průběžně přípravné práce k použití trhavin.

ovr). Toto však neodpovídá současným požadavkům bojové činnosti ovr, zvláště v útočném boji, kdy ovr uskutečňuje častý manévry a přemísťuje se skoky asi po 15 km průměrně 4—5krát denně. Z toho důvodu je bezpodmínečně nutné

— v maximální možné míře využívat přirozených ochranných a maskovacích vlastností terénu,

— využívat trhaviny k minimálním úpravám zvláště u techniky méně důležité (GAZ, nákladní automobily apod.),

— úplně budovat jen nutné objekty pro VS ovr, odpalovací zařízení, prostředky velení a řízení,

— základní úkoly ženijního zabezpečení splnit v časovém období 2—3 hodin, dokončovací práce (úprava násypů, další

maskování apod.) pak v době pobytu ovr v prostoru bojového rozmístění v časovém období a rozsahu podle skutečné situace.

Chceme-li zabezpečit současné tempo bojové činnosti, dobrou ochranu ovr zvláště před účinky ZHN nepřítele, bude nutné z 50—60 % využívat přirozených ochranných a maskovacích vlastností terénu, důkladně maskovat a zabezpečit dobrou vyčvičenost obsluh (osádek) k úkolům ženijního zabezpečení.

Stupeň ženijního vybudování a ochrany ovr bude ovlivněn časem, který budeme mít k dispozici k jeho ženijnímu zabezpečení. A podle toho bude nutné sladit veškerou naši činnost při plánování konkrétních opatření ženijního zabezpečení bojové činnosti ovr.